Nájsť znalca

Holandsko

I. Zoznamy a registre znalcov

V Holandsku existujú dva registre: jeden predovšetkým pre občianske a správne právo (*LRGD*) a druhý predovšetkým pre trestné právo (*NRGD*). Okrem toho existuje znalecký ústav pre forenzné dôkazy (*NFI*) a ústav znalcov v oblasti environmentálneho práva (*STAB*), ktoré oba spadajú pod holandský štát. Ďalej existuje Holandské združenie pre správy odborných lekárov (*NVMSR*). Znalci sú zoradení podľa špecializácie. Registre znalcov sú vedené rôznymi spôsobmi, *LRGD* a *NVMSR* sú súkromné, *NRGD* a *NFI* spravuje ministerstvo spravodlivosti, *STAB* je nezávislý orgán, ktorý pracuje výhradne pre súdnictvo. Za register ani za kvalitu znalcov v tomto registri nezodpovedá žiadny súd, v Holandsku je to prísne oddelené. Súdy sa opierajú o záruky kvality, ktoré tieto orgány poskytujú. Sudcovia sú však zapojení do procesu schvaľovania a/alebo akreditácie registrov *LRGD* a *NRGD*.

Odkazy:

Národný register súdnych znalcov

Holandský register súdnych znalcov

Znalci pre environmentálne právo a územné plánovanie

Holandské združenie pre správy odborných lekárov

Registre *NRGD*/*LRGD*, *NVMSR* a webové sídlo *STAB* sú verejne prístupné. Existujú vyhľadávacie nástroje, účastníci konania však so znalcami zo *STAB* nemôžu uskutočňovať konzultácie, pretože tí sú ustanovení ako poradcovia sudcov, a spochybnilo by to nezávislosť. Verejné: pozri stránku vyhľadávanie znalcov. Tento nástroj sa vzťahuje iba na znalcov z registra *LRGD*. Je prístupný podľa špecializácie. Všetci znalci, ktorí pracujú v *STAB*, sú tiež zapísaní v registri *LRGD*.

Členovia *NVMSR* prechádzajú procesom odbornej prípravy a skúšok predtým, než sa kvalifikujú ako súdni znalci.

Na to, aby boli znalci zapísaní v *NRGD*, musia prejsť akreditáciou, ktorá zohľadňuje oblasť odbornosti, v ktorej by mali primerane vynikať, ale aj zručnosti potrebné na to, aby ako súdni znalci boli dobrými odborníkmi v rámci súdnych konaní. *LRGD* stavia na certifikácii odborných štandardov, ktoré stanovujú profesijné organizácie a (obchodné) združenia samotnej profesie, na vzdelávaní o úlohe znalca a systéme trvalého vzdelávania.

STAB má veľmi prísne normy na prijímanie zamestnancov a prísny systém trvalého vzdelávania. Pre *STAB* je štandardné partnerské preskúmanie znaleckých posudkov.

Znalci nemusia skladať prísahu. Znalci môžu byť vyčiarknutí z registrov po formálnych sťažnostiach týkajúcich sa nedodržania pravidiel výkonu činnosti platných pre rôzne súdy, ktoré sú si vo všeobecnosti podobné.

Registre aktualizujú riadiace správne orgány.

II. Odbornosť znalcov

Znalci z *LRGD* musia byť členmi profesijnej organizácie, aby sa mohli nazývať znalcami. Z toho vyplýva, že kritériá profesionality a požiadavky na vzdelanie stanovuje táto organizácia. *NRGD* tiež stanovuje vysoké štandardy na vzdelanie na to, aby mohol byť znalec zapísaný do registra. Znalci sú často členmi profesijnej organizácie, ale sú „úzko špecializované“ oblasti, pre ktoré profesijné organizácie neexistujú, a preto to nie je striktne povinné. V *STAB*, *LRGD* a s najväčšou pravdepodobnosťou aj v *NRGD* sa vyžaduje trvalé vzdelávanie formou kontinuálneho profesijného rozvoja. Napríklad v *STAB* je na to vyhradených 15 % času, *LRGD* vyžaduje minimálne 6 hodín ročne. Profesijné organizácie často akreditujú vzdelávacie inštitúcie. Musia dokázať, že sa vzdelávanie uskutočnilo, t. j. poskytnúť zoznamy registrácií na webových sídlach od vzdelávaných strán. Vzdelávanie má dva ciele: zručnosti v súdnom kontexte a odborné znalosti.

III. Odmeňovanie znalcov

V trestnoprávnych a správnych konaniach platí odmenu znalcovi štát. Existuje pevný tarifný systém a znalec musí urobiť výpočet vopred. V *STAB* je to iné, *STAB* platí ministerstvo životného prostredia. V občianskoprávnych veciach platia za znalecké posudky strany sporu.

IV. Zodpovednosť znalcov

Znalci nesú zodpovednosť podľa všeobecného zmluvného práva a práva občianskoprávnych deliktov. Znalci nie sú podľa zákona alebo ustanovujúceho sudcu povinní mať poistenie zodpovednosti za škodu. Znalci môžu byť poistení spoločnosťou, pre ktorú pracujú. Nezávislí znalci sú poistení podľa vlastného uváženia, avšak niekoľko profesijných organizácií stanovuje povinné poistenie zodpovednosti za škodu.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

Hlavné právne ustanovenia uplatniteľné na súdne znalectvo v Holandsku sú článok 194 Občianskeho súdneho poriadku a článok 8.47 Awb, správny poriadok a zákon o súdnom znalectve v trestnom práve.

Tieto zákony sú rámcom: podrobné usmernenia pre súdne znalectvo sa nachádzajú v Praktických pokynoch pre znalcov v holandských občianskoprávnych veciach.

Okrem toho existuje kódex správania – s právnym základom – pre znalcov v trestnom práve a existuje aj kódex výkonu činnosti vydaný vyšším správnym súdom pre súdne znalectvo. Pre väčšinu foriem odbornosti existujú ďalšie požiadavky týkajúce sa kvality odborných znalostí alebo kvalifikácie znalcov.

Titul znalca nie je chránený.

1 Ustanovenie znalcov

Znalcov môže ustanoviť súd a zúčastnené strany. Ustanovenie znalcov v správnom konaní je podobné ako v občianskom súdnom konaní, s tým rozdielom, že v správnom práve znáša náklady štát a v občianskom súdnom konaní náklady znášajú účastníci konania. Vo všetkých prípadoch je súdny znalec povinný odpovedať na otázky, ktoré položí súd (prípadne po konzultácii so stranami). V konaní pred trestným súdom môže vo fáze vyšetrovania znalca ustanoviť prokurátor alebo sudca. Na tento účel existuje register, ktorý sa riadi zákonom, pre ktorý musí znalec spĺňať prísnejšie požiadavky ako v občianskych súdnych a správnych konaniach. Všetci znalci ustanovení súdom majú zákonnú povinnosť hlásiť akýkoľvek konflikt záujmov.

1.a Ustanovenie súdom

Občiansky súd má diskrečnú právomoc ustanoviť znalca buď *ex officio*, alebo na základe výslovnej žiadosti účastníka konania, ak relevantné skutkové okolnosti nemožno zistiť inak. V takom prípade sa ústne vypočutie odloží na dátum po doručení znaleckého posudku. Súd má v zásade slobodu výberu pri ustanovení osoby, ktorú považuje za vhodnú na výkon funkcie znalca. Ustanovenie znalca z príslušného registra je však praxou, ktorú vo veľkej miere

dodržiavajú všetky súdy. Znalec musí nahlásiť akýkoľvek konflikt záujmov súdu. Znalci ustanovení súdom majú prístup k spisu. V občianskych súdnych konaniach sa uplatňujú mimoriadne prísne pravidlá, ktoré sa vzťahujú na pomocných znalcov, s ktorými sa počas výkonu činnosti radí ustanovený znalec, pričom strany musia vopred vedieť, s ktorými osobami sa radí a na ktoré otázky budú odpovedať.

1.b Ustanovenie stranami

Keď strany ustanovia znalca, spravidla sa to robí na začiatku súdneho konania, aby sa ich prípad mohol rozvíjať. Súd môže použiť tieto posudky na rozhodnutie vo veci. Sudca môže kedykoľvek počas pojednávania ustanoviť znalca na žiadosť strán. Znalci musia pracovať podľa platných pravidiel a kódexov výkonu činnosti súdneho znalca.

Môže sa stať, že obe strany požiadajú o ustanovenie určitého znalca, neuplatňujú sa žiadne osobitné pravidlá. Sudca môže nariadiť, aby obe strany ustanovili jedného znalca, ale to nie je bežná prax.

2 Konanie

2.a Občianske súdne konanie

Súd sleduje priebeh znaleckého dokazovania iba z hľadiska časového manažmentu. Neexistuje žiadna kontrola kvality výkonu znalca, v rozsudkoch sa neuvádzajú žiadne odkazy. *STAB* však dostáva pravidelnú spätnú väzbu o činnosti od súdov, hoci v občianskom súdnom konaní sa zriedka obracajú na *STAB*.

Strany môžu napadnúť posudok tak, že poskytnú výpovede alebo poskytnú vlastný znalecký posudok. Súdy nie sú viazané znaleckým posudkom, zvyčajne sa však riadia znalcom, ktorého ustanovili. Znalci jednotlivých strán majú zvyčajne menší vplyv ako znalci ustanovení súdom. Neexistujú žiadne postupy, podľa ktorých by sa znalci pred súdnym konaním stretli alebo by podstúpili krížový výsluch, aby sa zúžil problém a aby súd porozumel rozdielom.

Počas konania môžu znalci byť v kontakte so stranami, ale iba ak je to potrebné na zistenie skutočností a za prítomnosti všetkých strán. Znalec musí usporiadať stretnutia so všetkými stranami, aby zhromaždil ich pripomienky, ak tomu nebránia odborné štandardy ako v lekárskych prípadoch.

1. Znalecký posudok

V Holandsku existuje vzorový rámec znaleckého posudku. Od znalcov sa vyžaduje, aby predložili predbežný posudok, strany majú právo na pripomienky. Znalec musí preskúmať tvrdenia strán tak v predbežnom posudku, ako aj v záverečnom posudku. V posudku nemusia byť dodržané žiadne ďalšie osobitné požiadavky. Ak tak nariadi súd, znalec musí vypracovať dodatočný posudok, napríklad ak existujú ďalšie otázky. Posudok sa zvyčajne podáva písomne, ale môže sa podať aj ústne na súdnom pojednávaní.

2. Súdne pojednávanie

Súd nariadi znalcovi, aby sa zúčastnil na pojednávaní len vo výnimočných prípadoch, môžu o to požiadať strany alebo to môže nariadiť sudca. Krížový výsluch nie je obvyklý.

2.b Iné

Rozdiely v iných odvetviach ako v občianskom práve nie sú významné.

*Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (*Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 10/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.